

Este de două ori în săptămâna: **Joi** și **Duminică**; era cându va preținde importantia materiei, va fi de trei sau de patru ori în săptămâna.

Pretiul de prenumerare, pentru Austria:

pe anu întregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 fl. v. a.
" patruri	2 fl. v. a.
" pentru România și strainetate:	
" anu întregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Invitare de prenumerare

pentru celu din urmă patruri alunui curinti, cu pretiul de 2 fl. v. a. in monarchia, si de 3 fl. in strainetate.

* * *

Am disu că „Albina” nôstra nu mai are scopu specialu; căci program'a ei nationale, program'a pentru a cărei statuire si aperiare propriamente ea s'a infinitiatu, program'a despre modulu, cum noi am crediutu că s'ar poté impacá precale constitutionale — dreptulu nostruumanitariu-nationalu cu pretiul nostruistoricu alu stepanirei magiare, intru interesulu essentieei si desvoltării culturali atâtua magiarimei, cătu si a romani-mei, — acea programma a nôstra, de la alegerea trecuta poporului nostru, prin alegorii sei, condusi de intelligint'a nationale, de preoti, invetatori si căti toti altii căturari, au tradat'o si parasit'o, alegendu mai pretotindeni deputati de ai stepanirii, „mameluci,” cari nu vor s'e scie de drepturi nationali pentru romanime, ci numai de drepturile domilor magiar, si de sarcinile nôstre!

Facia de acésta pretensiune a nôstra, cumca program'a nôstra ar fi fost tradata si parasita de poporu, pote cineva s'e ni dica, că — in câteva pucine cercuri — totu au esitu alesi deputati nationali opositionali, de program'a nôstra, cari — dora totu vor sustine-o, pana dora se vor schimbá imprejurările, ca s'e se mai pote impulpa si multimea poporului nostru si cu elu multimea carturarilor sei.

Am dorî s'e fie asiá; am fi dorit ușii vré vedé pre cei pucini (5 - 6) deputati nationali, aretandu-se in publicu si a nume in Diet'a tierii, portandu stindartul national susu, si compensandu cu curagiul, energfa si vertutea loru straordenaria scaderea numerului, precum fecera acésta cei doi serbi, Mileticiu si Politu; da, am fi dorit u anima acésta, pentru noi si pentru causa; candu insa vediuram, că dintre cei 5 6 ai nostri, trei nici nu se presentara la Dieta, nici pe alta cale nu-si deschisera gur'a s'e spuna lumei intentiunea in acésta privintia, — ér cei trei ce se presentara, fecera solidaritate cu mame-luci, pentru d'a se pitul si d'a-si tiené gur'a, d'a-si ascunde stindartul national: atunci nu mai potem dice, că — mai essista lupta nationala parlamentaria pentru program'a nôstra, si candu noi — dupa atâta indemnari si inventiatura luminatorie ce dederam — dela 1860, dar mai vertosu de la 1866, dcandu s'a infinitiatu „Albina,” nu fuseram in stare, a inspirá pre poporu si pre căturarii sei, ca o data eu capulu s'e — nu lase stindartul national preda si batjocura contrarilor: atunci asiá credeam, că — nôa, nime nu ni mai pote imputa lasitate, déca — parasi de tota lumea, frumosu ni vom retrage si impeturá acésta flamura nationala — si nu vom concede ca ea s'e mai fie insultata de contrari si de ai nostri, ci o vom pune bine, pana candu mai tardiu — dora i vor senti insemetnatea si valoarea atâtua ai nostri cătu si contrarii, seu — pana candu ea, dora de alte mani mai valórose si — din alta tabera mai brava si compacta, sub ori-care forma se va poté redicá mai cu efectu si resultata!

Ni-ar mai poté cineva obiectá, că — „Albina,” dupa cum si noi insi-ne am in-

degetatu ocasionalmente, ar fi o necesitate mare si ar trebuu sustinuta măcar si foră program'a ei politica de pana acum, adeca foră a face acea opositiune consecinte si resoluta — politicei astadi la potere, mai chiar, măcar numei pentru luminarea si orientarea obiectiva a publicului nostru celu mare, in privintia luptei sociali, pre terenele celealte ale vietii publice.

Da, acésta reconoscemu, si acésta iusennata consideratiune tocmai este, carea ni face scrupulii, pentru cari n'am potutu de a dreptulu, dintr'o data a ne decide se anunçanu sistarea foii nôstre. Acestei scrupuli ai nostri nici pana astadi nu ni-au disparutu de totu si noi mar-turisim, că din acestu pentu de vedere, deslu este cam curiosu si de ocamdata nici nu potem s'e ni intipuim usioru foia nôstra, fóra colore politica pronunciata, opositionale, — tare am fost plecati a mai continuá activitatea nôstra diaristica; dar si in acésta privintia sentim greutati, despre cari nu usioru potem s'e simu linisiti, si cari ne facu a ne teme, că — parasindu-ni noi cursulu regulatul de pana acum, vom deveni a induce in retacie d'o parte pre onorabilulu publicu alu nostru, d'alt'a — pre contrarii nostri, crediendu dora că am fi capitulatu seu reconoscetu de rea, de gresita, tinut'a nôstra de pana acum, cea-ce — suntemu fórt de parte d'a face si d'a reconosce.

Aci asiá dara stâmu si ne cugetam astadi, si de aceea noi — totu mai invitam si acum la prenumerare si — vom continuá inca aceste lamuriri la acestu locu alu foiei nôstre.

Budapest, in 4/16 oct. 1875.

Delegatiunile ambelor parti dualistice ale monarchiei, măcar că pariente archie-piscopu alu nostru Mironu le parasi, totu se impacara fratiesc, facendu un'a celeialalte atatea concesiuni, căte se reverura, pentru d'a nu aduce lucrul la votare comună.

Astfelui prin concesiuni ambilaterali considerabili, bugetul comunu ord si străordinariu se statori inca ieri, cu 115,845,331 fl.

— Mane sesiunea se incheia. — Esc. Sa parintele metropolitu alu nostru Mironu Romanulu, precum ni se spune, deja petrece in Budapest.

* * *

Precum mereu ne convingemu din espli-catiuni private competinti, unulu dintre se-purile ce a urmarit guvernul liberale prin eschiderea nationalistilor celor activi din Dieta — a fost, ca — s'e nu li strice creditulu in Europa, prin reclamările loru ne'ncetate, si ca s'e pota dice bancarilor straini: „Era po-porale sunt cu noi, ne spriginescu, garantédia, — dati-ne bani!”

Va s'e dica, bietulu poporu prin ticalosita-inteligenților sei trebui s'e ajute, a se inde-to ri mai multu tiéra, a i se ingreuiá nespusu sarcinile sale!! —

* * *

Unu reportu cercustantiale din Bocsa, despre alegerea de luni'a trecuta, ni spune, cumca abusurile si asta data au fost forte mrii din partea domnilor. Sperati bietii domui prin entuziasmului poporului, au inau-gurat actualu cu arestarea a trei alegatori opositionali, apoi au incoputu torismulu domnilor: Antonescu — Bösz si Petricu; prin rafineria sa distinsu unu pop'a Sandru; pre-timdea mai tota a fost guvernamental; forteleale si cu tactu a fost portarea presedintelui electoral P. Palek-Ucsevni. Suum cuique —

* * *

In Bavaria, adres'a conservativilor asiá numiti „patrioti,” dupa ce sub desbatore, prin espectoratiunile acelor patrioti chiar si in contra Regelui, se provocara scene scomotose si la unu momentu intréga partit'a liberala parasi sal'a, aretandu-se scandalisata, — in fine la votarea finale se primi cu 79 voturi contra 76 si se substerpn Monarchului. Acum se as-tepta o criza. —

* * *

Din părtele Orientalui — nemic'a nou de insemetnate. Intre rescolati si pasii turcesci urma lovitur si versările de sang, petrecute de ordini infioratóri; ér diplomatii se fre-menta se aflo una modu potrivit d'a pacifica pre crestini — asiá, ca celu pucinu lumea se credea, cumca si au esoperat lucruri mari! —

La bugetulu Ungariei pre 1876.

Deficitul nostru in trecutu, decandu eu er'a magiara — constitutionale — se potu re-prezinta in sume generale de la 40 pan' la 80 milioné fl. pre fie-care anu.

Nu este domn, nătu de prostu, carele se nu pricepa, că in continuarea acestei politice finanziari se cuprinde secur'a m'ort'e politica a tierii.

Deci partitele magiari cele mari se fusionara constrinse de acésta convictiune, si parola loru e: restabilire echilibrului in bugetu; facerea se in-cete deficitele — cu orice pretiu!

Firesce, mintea sanatosă si practica ar dicta pentru acestu scopu: **reducerea cheltue-lelor**. Dar domnii fussionei seu „confusionei,” dupa lunga socotela au afatu, că — acésta nu merge; căci ar trebui se introduca o administratiune simpla, efina, onorabile; dar spre acestu scopu li lipsescu ómenii, **magiarisatorii cel buni**, cari — casi guvernul si legatiunea, — magiarimea si magiarisatiunea s'o puna de asupra tuturor altor scopuri ale statului! Apoi elementele cele multe, ingagiate spre accesu scopu de 3, 4 si 5 ani, — vai de tiéra déca le-ar lasa fora pane si domnia!! De aceea reductiunea o adopta noulu guvern si nou'a partita numai cum grano salis, adeca pre cătu se pote, vatemandu prin aceea mai vertosu numai interesele inamicilor patriei magiare, ale Romanilor, Serbiloru, Slavilor, Sassiilor.

Si seia dlu Széll, ministrul de finanta alu fussionei, si-fecce proiectul de bugetu pre 1876, basandu-lu incătu pentru delaturarea deficitului pre alte două principie seu mai bine disu — espediinti: antaiu — pre introducerea unei noue contributiuni, a contributiunei dupa venitul peste totu, adeca si dupa acel'a, carele sub alte titluri dejá este supus la contributiune; a dou'a — pre conversiunea detorilor de statu, prin care operatiune densulu spera a cascigá vr'o optu milioane de florini. —

Dlu Széll pune venitulu curatul* alu tierii, pentru 1876, pre 159 milioné, adeca cam cu 10 milioné mai susu, de cătu ce s'a doveditul elu incassabile pre anii trecuti. Pre langa acestu venitul curatul, elu calcula unu deficitu de numai 16 milioné, fiindu trebuintele netto ale tierii cam 175 milioane.

Acel deficitu de 16 milioné florini, dlu Széll crede a-lu acoperi pre diuometate cu 8 milioné ce astéptă din introducenda nouă contributiune dupa venitul, ér cele latte 8 milioné, deocamdata din prisosintiele casselor, si apoi din cásigulu de 8 milioné prin conversiunea detorilor publice.

Frumosu! Numai cătu tôte experien-tilor de pana acumu nu sunt calificate de cătu a strică sperantile nutritie de dlu ministrul fussionatu!

Mai antaiu si mai antaiu, dupa esperi-riuntile de pana acumu — se potu re-mas, unulu pentru 100, cumca venitile direc-te nu potu fi nici cu cinci, cu atâtua mai pucinu cu 10 milioné mai mari decatuanu si anu-tieri. Dar de unde, pentru Ddieu, candu tota lumea scifa, că suntemu multu mai seraci decatuanu si anu-tieri!!

A dou'a, dlu min. a mai pusu mare urecare de venituri, vr'o cinci milioné si dupa celsalto contributiuni directe si indirecte; ér dela bunurile de statu chiar intreiu venitul. Aceste cifre sunt — o si in amagire.

* Luandu cătu acestea in buna considera-tiune, fie-cine se va convinge, că deficitul Ugariei pre 1876 are s'e fie —

nu 16, ci peste 30 de milioné; apoi pentru atâtua suma, nici chiar inteleptiunea d-lui Széll nu a afatu remediu! Dar camera-dulu si consortele din Constantinopole nia-a datu esemplu bunu; a anunciatu — erida. Numai asemenea politica ni mai poté ajuta seu — cum aretaramu in urul precedentu căre „Hon,” — prin enormi sacrificia de contributiuni!....

* Nota bene: venitulu brutto se urea aproape la 200 milioné. —

Prenumeratuni se facu la toti dd. core-spundinti ai nostri, si de adeptul la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresă si corespundintiile, ce pri-vescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; căte vor fi nefrancate, nu se vor publica primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru anunçate si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde căte 7 cr. pe linia; repetitie se facu cu pretiu scadu. Pretiu timbrului căte 30 cr. pen-tru una data se anticipa.

Despre dările dupa sesiunile parochiale.

Temisiöra, in opt. 1875.

De candu a intrat in viétia „Stat. Org.” s'a tenu tu multe sinode eparchiale si congresse nationali bisericesci, si in fie-care din ele s'a decisu multe lucruri si cause, de interesu mare bisericescu, — multe ince totu asiá de momentose si chiar vitali, inca nu au ajunsu la rondu.

Nu voiu scruta cau'a: că pentru ce nu potu — daca nu totu, celu pucinu unele mai urgenti, se ajunga la rondu, ci atingui numai că cestiunea pusa in fruntea acestui arti lu, a devenit dejá forte urgenta, si este pré momentosa.

In dilele acestea, pe nesciute, pe neasteptate vedini unu circulariu alu ministeriul de finante, prin carele se notifica „Illustratii Sale dlui V. Mihályi, „episcopu greco-orientale din dieces'a Lugosiului,” cumca daca nu se vor desplati restantele de contributiune de pe sesiunile parochiale gr. orientali, inaltul ministeriu va fi silitu a rendui si executiune reale pentru incassarea acelora.

Se luam a minte, că acésta ordinatiune ministeriala de ocamdata, si numai intratâta este „Ucas,” in cătu ori din erore ori din nesciuntia, — cea ce este o dureros'a verosimilitate, se adreséa episcopul gr. catol. Mihályi, ca unu episcopu gr. or. — dar pentru aceea totu omulu cu minte pote vedé nobilile intentiuni si planuri ale inaltului ministeriu. — De alta parte este lucru de comunu cunoscutu, cumca in diecesele gr. or. din Aradu si Caransebesiu, multe seu mai tôte sesiunile parochiale sunt insarcinate cu restante de dări de pre multi ani, cari de odata e imposibile a se desplati, si prin urmare ce avemu se asteptam mai sicur de cătu aceea, că **ucasul** actual, mane-poimane va deveni lege constrangatoriu, si se va pune in aplicare!

Astfelui dura eu credu, că cestiunea acésta: „despre o modalitate d'a se delatură reulu la inceputu,” se poate considera de generale, pentru că privesce metropoli'a intréga, — de „urgente si vitale,” pentru că periculul dejá ne amenintia cu nespusa dauna — in timpul celu mai d'aproxime; si asiá credem că ar trebui asternuta la congresulu ce — eram destulu de simpli, de a-lu asteptă pre acésta tómna, dupa dispusetiunea legală de anu, foră s'e vré poté cugetă, că decatul o dispozitie legală a congresului, mai poternic este capriciul metropolitului.

Poté că din cutari parti mi sa va re-plica: „cumca consis'oriile nôstre au si facutu dispusetiunile necesari, in cau'a acésta, si cumca altile, de cătu acelea nici nu se vor poté face.” —

Facia de acésta replica, cu parere de reu trebue se observu, cumca cunoscu acele dispusetiuni, dura nu potu se le afu bune, ci din contra me vedu silitu a afirmă că acele sunt reale, vatematorie si nedrepte; ba chiar ai poté dice că tomai ele — dora — au tornat oleu in focu, chiar ele au potutu dă ocazie si indemnă, d'a se aduce ucasul de susu.

Să vedem, ce felu de dispusetiuni au facutu consistorie nôstre din Aradu si Caransebesiu, peatru depurarea restantelor de dări, dupa sesiunile parochiale? —

Mai antaiu si unulu si altulu au rogatu directiunile finantiale ca se incasedit cu rigore numitele restante.

Pe urma au dispusu ca unele sesiuni, remase vacanti, in locu d'a se reduce etc. se se arendedie pe mai multi ani, pentru ca se se plateșca restant'a; ba chiar asiá de de-parto au mersu in retacirea loru, incătu si acolo, unde exista numai un'a sesiune, au ruptu si din acésta căte-va jughere, si le au arendatul pentru dare, va s'e dica: *au cion-tatu chiar din dotatiunea preotului nevinovat*. (Ca dovăda la acésta me provocu la nr. 64 al Albinei de estu timpu si anume la concursulu pentru Serbova din dieces'a Caransebesiu.)

Afara d'acestea, căte ordinatiuni aspre, dar neexecutabili, căte spese, căte odiositati au impusu protopopilor si preotimile, astfelui in cătu numitele consistorie si protopopii ne-chiamati, neremunerati, s'a facutu executori de dare mai aspri, decatul toti executorii sta-tului! —

Căte neplaceri, căte aposari si neindrep-tatiri si-au causatu consistorie numai pana acu prin aceste dispusetiuni sciu ele, si cei de patimescu de dupa ele!

Si ce fu urmarea acestor? — Aceea că dnii de la potere se facura tempiti la minte, si

in locu d'a face ce cugetau consistořie, si — **amenintia cu execuție reală!**

Intrădevor, lucrul e seriosu, în timpul cesti critici, ai vinovicii.

Si de nu asi fi avut nenumerate ocaſiuni d'a me convinge despre curatele si sincerile intențiuni ale consistořielor nostru facia de preotime si de biserică, — de n'asi fi vedutu cu ochii mei episcopu carele deschidion pung'a sa, ca lacrami in ochi a datu denariul preotului seu, ca s'-lu scape de reu, — de n'asi fi vedutu acestea diu, — ar trebui să credu — dejudecandu din dispunetă amintite — ca episcopii si consistořie sunt persecutatorii si inamicii preotimei noastre si a dotatiunoi lor.

Deci nu potu neci de cătu presupunere ocaſiunea rea din partea consistořielor, daca faptul dovedesc in sine, că ce au facutu consistořie, au facutu reu, fara adunca preugurare si desbatere a lucrului, fie acēstă din retacire, fie din nesciunie.

De aici deducu eu lips'a: că si nōdele nōstre eparchiali, ori congressele, unde sunt totu de un'a mai multi luminiati, ele să decida in causa, si punendu unu — să usiuredie sarcina cea nesuportabile a consistořielor.

Cestiunea acēstă se poate deslegă si pe alta cale, nu numai in modulu practicatu de consistořie. Eca in privintă a éstă parerea mea, carea eu nu me sfisești a o aduce in publicitate, dorindu s'o vedu combatuta — daca mai este cineva carele se interesădă de causa. O sustieni pana atunci, pana candu ori in publicitate, ori pe calea legii nu-mi o va restornă cineva.

Ea asiā soiu, că sessiunile parochiali gr. or. nu sunt proprietatea preotului respectivu ce o folosesc, ci este dotatiunea lui; proprietariul adeverat, desi legea nu-lu numesce apriat, se intielege de sine că este Biserică. Va să dica, legea, si eca vechia si eca mai nouă, nu au dotatul pre preot, ci au dotatul preotă, biserica, o persoňa si institutiune morală vecinica, carea nu poate inceta neociandu din vietă, si nu este permis ca să inceta. Daca astă a este adeverat, atunci trebuie să fie aleverata si acea consecintia, cumca dotatiunea inca trebuie să dureze, cu institutiunea impreuna, va să dica: dotatiunea inca este inalienabila, ca biserica.

Acum să vedem ce dicu legile de dare. E lucru chiar, cumca legea dispune ca: „**darea de pamentu să ea din pamentu**,“ cumca „**proprietariulu este responditoriu pentru ea**,“ fara consideratiune la usufructuaru.“

Ma să nu trebem cu vederea si alte nesciuni legali, totu referitorie la dare; uānu aminte din acestea acale despusetiuni veritatea caror si platorii de dare, au cari favoruri. Anume legea permite, ba ar ordinedia ca se se stergă darea in acele casuri, candu pamentul nu fructifica, si candu obiectul a inceputu d'a mai esiste si candu se sterge de totu, celu putinu se scade. — Asemenea să luānu aminte si acea impregurare, că fie-care proprietari este indreptatită si arendă realitatilă sale dupa placu si dupa cum ii convine lui mai bine; adeca pota proprietariulu să-si reserve siosi, dar pota se predă arendatorului, respective usufructuatorului sarcină de dare, in care casu, nu ramane proprietariulu, nici realitatea, ci poate se face arendatorului respondabilu — In fine să nu perdemu din vedere nici acea impregurare, carea este inemota in lege si care pana acumua numai d'aceea nu s'a realizat, pentru că nu s'a lucratu nici candu pensa realisarea ei, seu daca unde va s'a lucratu, nu s'a lucratu seriosu si cu doslula tenacitate adeca: cumca sessiunile parochiali fiindu dotatiune, salviu, dupa legile mai vechi nu ar fi trebuitu supuse dării, era dupa legile mai noue potu fi numai ca atari supuse la dare, c: si lefele functiunilor.

Acum, facia de acestea, să vedem: cum, prin ce s'au causat restantele din intrebare? Scriitoriu acestor'a nu cunoște, de cătu două cause, pentru cari s'au causat restantele, nici nu si poate inchipui alte cause.

I. **Nepotintă absolută**, unde pentru serătă nemarginita, pentru nerodirea pamentului, nu s'a potutu solvi darea. Multe casuri d'acestea so potu dovedi.

II. **Intralasarea d'a plată dărei**, fie a éstă din usiuretate, din negrigintă sau măcar curatul numai prin protectiua domnilor.

In casul primu ar trebui recercate oficiale respectivi de dare, ca să stergi, ori celu patieniu să scada restantele, si acēstă trebuie să facă — ori de buna voia, ori pe cale procesuală, daca se dovedesc nerodirea pamentului.

In casul alu doile inca trebuie să se stergă restantele, sau să facă domnii cu ele — ce li placă; dar nici de cătu nu le potu cere de la proprietariu (biserica,) ori de la vecini.

Motiveză acēstă in urmatorulu modu.

E lucru cunoscutu, cumca biserica nici candu nu s'a tocmitu cu preotulu astfelui, ca ea să platescă darea preotului; acēstă o scie statului, era daca nu, apeci dovedea contrariu. — A două: de candu incassarea de dare s'a luat din mană autoritătilor politice, si o administră statului prin organe proprii, statutul e respondabilu pentru incassarea său neincassarea dării; nainte de astă e: a fostu responsabile autoritătile politice, biserica inse nici candu.

Acum daca statul a sciu, că darea dupa sessiunile parochiali numai de la celu ce folosesc pamentul are s'o scotă, si daca elu totusi de mila ori de lona a intră lasă scoterea dării la timpul seu, era mai tardiun'are de unde s'o scotă, — este vin'a si daun'a statului, potă să se regresedie contră execuțorul negligent, ori „patrioticu.“

Fie iertă parintele N. Morariu, din Cerneteazu, era mare **patriotu** si pentru aceea, de căte ori venia rendela ca să plătescă darea, toti lu-seuteau de „**persecuții**.“ Dar daca se intemplă căte odata de venia vre unu execuțor mai energ' osu s'-lu secestră, directiună fin, indata redică secestrul. Astfeliu pe sesiunea fie-iortatului patriotu se gramadise o darea pană la 3000 fl.

Reposandu — patriotulu, nu mai era de unde să se plătescă darea. Ce a fostu urmărea? Aceea, că sesiunea lui si astădi este eserendata dora pentru dieci de ani, avendu a se plăti darea, căci pe semne sesiunea nu a fost — „patriotica“!

Totu asiā s'a intemplatu si in alte locuri.

Ei bine, cum convine astă cu dreptatea? cum poate cineva crede, fie cătu de margini la pricopere, cumca astă trebuie să fie asiā, si nu altu cum?

Credu că directiunile fin, daca le a si cerceratu cineva pentru stergerea acestor felii de restante de dare, voru fi respunsu: „nam l'het“ — nu se poate! Daca nu e destulu atât; pentru că sunt foruri mai inalte, si daca nu ajuta neci acestea, este — pragrâu! Nu se unescă neci cu legea, neci cu mintea omenescă acea, ca să plătescă dare de unde n'ai venit, nici — ca să plătescă altul favorurile ce le-a facutu statul, ori organelo sale cuiva, ori să plătescă altul perderile, cauzate prin negligentă altui, a foră vina sa!

Să nu stămu deci cu maneile inercuriate, candu vedem ca din ce in ce totu mai adencu întrănu in confisiuni, si in astfelui de calamităti, cari ni amenintia existintă a materiale a parochielor. Si daca vomu să lucramu, să nu ni replicăm noi insine, indata la incepertul trebii: „Nu se poate!“ „Do ce să cercăm, că scim ca nu ni vor face?“ P. Rotariu.

Aradu 1/13 octubre 1875.

(Fete inscrise la institutulu pedagogico-preparandialu alu romanilor ortodossi.) Pana acum s'au insrisu mai multe fete in preparandia, cari la essamenulu de primire au date respunsuri forte bune. Ele sunt dechiarate de prime, si au se inventie a casa privatu, si apoi la finea semestrialui vor depune essamenulu publicu. Asiā se va continua pana in fine; adeca inventiandu privatu, dar la finea fiecarui semestru vor face essamine publice, pana să finescă cursurile. Asiā se procede si cu luerul de mana. Acestu expediente s'a gasit, pana să avem preparandia pentru femei, in care fetele să poată cercetă regulatu prolegeri publice. In sperantia, că si nodulu diecessanu va aproba cu placere acēsta despusetiune, invitam pre parentii, cari doresc fiecorul loru acēsta calificare, să grabești a le inscrii, căci precum sciu, pentru fete — cari vreu să inventie preparandia privatu, terminulu de inscriere s'a prolongit pana la finea lui octobre ancur. Speram multu de la fitoriile inventiatoare.

Catra reveritorii memoritoriu dr. de medic. Simeone Ramontiai!

Natiunile din ce-sa m' i culte, de aceea sunt cu recunoscintia mai mare cătra acei marii, cătra acei destini si binemeritati barbatii ai loru, a caroru vietă intrăga nu fi altă decătu una contintă sa răsucă pre altariul bunastării si floririi naționali. Si cu totu dreptul. Căci recunoscintia cătra barbatii sei binefacători si moritosi e pentru unu poporu nu numai actu de detorintia, ci totodata actu de ne-cessitate vitale; e asiā-dicendu unu simbure secundu, aruncat in agrul fragedu si primitoriu alu animelor generatiuniei urmatrice, carele acolo va să se decepte si să produca cu teapu insutite asemenei blușfacări si alte vertuti fericitorie pro sém'a respectivilul poporu.

Noi Romanii erodărămu cu vietă si sangol impreuna de la strabuni vertutea recunoscintie, si amersurat străucitelou exemplu de gratitudine, ce le invetaramu de la dinisi, nu suntemu indatinati a uită nici de binefacătorii nostri privati, cu atâtua mai pacinu de cei naționali si patrioteci. Noi tienemus multe binefacărea. Daca acēsta reconoscintie prăadese o pastrănumai in internulu nostru, o gema ascunsă in pamentu, fără a-i dă publica, serbatorescă expresiune pre cătu neceasaria, pre atâtua si folositoră.

Credemus a conveni cu opinionea generală a publicului nostru, candu dicemus, că asiā nu e bine. Asiā nu mi pot merge. Nu se poate, fără a pecatui chiaru contră intereselor noastre bine precepute, să tacemu si mai departe in privintă a acēstă si se nu documentam serbatorescă inaintea lui Dideu si a omelioru, inaintea lumei straine si a generatiunilor rom. venitorie eternă a noastră recunoscintie cătra acei genii ai romanimei, cătra marii nostri barbati binefacători: inaintea

lumei straine, ca vediendu să se convinga, că deaastrele si impărlările din trecutu nu sunt nici candu in stare să stingă din sinulu poporului nostru schintă a vertuilor sublinii, promțetă de a sacrificare pentru binele comunitate, insufletirea pentru totu ce e nobil si frumosu; era inaintea posterității romane, că maretiele modelo al atarorui mari barbati si ale faptelor loru generoșe să-i aduca neconținutu a minte detorintă a sacra, de a pasi in urmă virtuosilor predicatori si dupa potintia inca a-ii intrece prin asemenei fapte vertu iose.

Pr. temeiului atarorui convingeri, Despartimentul cer. X, alu „Asoc. rom. trans. pentru literat. si cultură poporului rom.“ in adunarea sa generală tenuata in 25 oct. a. tr. la Berchiasiu decisă, ca pre calea colectei să redice unui mare fiu alu națiunii noastre, in locul nascerei lui, Somesiani, (Szamosfalva) langa Clusiu, unu monumentu vediutu, dupa ce in animole noastre i pastrămu dejă, si romanii, intrăga va pastra totu de-aun'a memoria-i cu profunda veneratiune si pietate.

Avenu ora să spunem, că acestu mare fiu alu națiunii romane e nemoritoriu dr. Simeonu Ramontiai? Trebuie ora se spunem cuvăine a fostu, cum a traitu, ce a facutu pentru poporul rom., si ce folosești mari si adusuri prin astă in sesiuni patriei noastre comunitate, doctoriul Sim. Ramontiai? A vré să enumere salutariele consecintie ale maretiesi sale fapte, ar fi a cără apa in mare. Vorbește acăa grandioasa fundație de 54,000 fl conv. adi prin eonomie conștiințiose crește pana la 100,000 fl. Predice-i laudele acel preste 40 teneri rom., căti pre facare anu numai si numai cu ajutoriulu stipendielor ramontiane si-potă continuă studiile pre la institutu din patria si strainatate. Atestă meritul nemoritoriale a lui. S. Ramontiai acea pré insemnata parte a intielegintei rom. îscarpatine, carea foră fundația lui abia de se poate vreodata avenită la trăptă sociale, pre carea se afă de prezintă spre binele, mandri si sprigionarea națiunii romane. Dă, națiunea romana tangă decadentă in ignoranță; n'avea lumina. Veni mediuul providential Ramontiai si se adoperă a-i redă inainte de totă lumină ochilor, posibilitandu i formarea unei intielegintie, era prin astă re-insanatosiara, intarirea si reinventarea perfecta.

Natiunea intrăga, sperămu drept'aceea, va concure cu oboloulu seu la monumentulu dedicandu intru onoreea demnului seu fiu, dura sperămu cu descliniire, că fostii stipendiati ramontianii vor semni in susțitu-si placutu oblegamente, de a ajuta eternarea memoriai scumpului loru binefacătorului. Subscribulu comitetu, căra care sunt a se adresa ofertele marinimose (in Clusiu, Kolozsvár,) nu va lipsi din parte-si a ratiocină pre calea diuarielor cu tota esactitatea despre totu denariul in cursu, era la tempul seu a comunică spre opinare publică modalitatea si planul monumentului, cum si diu'a redicării lui festive.

Prin onorarea Mecenatilor si altor barbati mari ai sei, o națiune se osoare pre seni insasi in ochii lumei. Fia, ca națiunea romana si störca si cu asta o asunnea unu atare testimoniu de cultura si vitalitate din partea gîntiloru coloctoriori! Fia ca concursul tuturor si facilite redicarea unui monument demn de marele patriotu, care monument si celorui mai departe generatiunii se spuna zelul românei actuali si nosunția ei de-a-si crea in totu modulu si in batul tuturor ostacelor unu mai bunu si mai fricose venitoriu.

Din siedintă, tenuata de comitetulu Despartimentului cer. X, alu „Asoc. rom. trans.“ in Clusiu la 18 iuliu 1875.

Dr. Georgiu Silasi, direct. despartimentul; Demetru Popu, actoriu; Eontinu Popu, cassariu; Alessandru Lazaru, membru de comitetu; Ladislau Vaida, m. de comitetu; Gabriele Popu m. de comitetu; Basiliu Răsescu, m. de comitetu; Victoriu Piposin, m. de comitetu;

Caransebesiu, sept. v. 1875.

Tremura tiranii si se sgârcescu impărlătorii si tradatorii de căte ori numai li se dă ocazie a-si prezenti porirea. Si acēstă li se dă totu de a un'a, candu poporul pota ca să-si manifeste in libertate sentimentiile sale facia de impărlători, de trătorii de tirani. Doare inse că in tieră nostra numai a arare ori si tota in lucru meninte si numai locali pot poporul să urme manifestarea libera a sentimentelor sale, dupa ce in afacerile publice i se pun calusi in gura prin aparatalu manelucescu alu tiranilor mici si mari. Dar de aceea totu trebuie să luăm notitia si de atari manifestatiuni de man'a a dou'a, căci ele sunt calificate de a scoate din ele invetatură si poporul insusi si apoi si tiranii, impiłatorii si tradatorii, de nu cumva li-a luat Dideu cu totulu mintea. De aceea vreud se aducă la publicitate si eu o manifestatiune de astă natura a poporului de la noi.

Este acēstă unu micu exemplu, inse se poate deduce din elu la mai multu. Cugetati deci voi cei conjurati contra binelui poporului: Ce sorte ve astopta in diu'a, candu poporul va ajunge să aibă curagiul a-si versa asupra venecasului susținelui seu! Intielegiti-ve deci nainte de a ajunge să traiti si acea di.

er de individi cu constantia, onorabilitate si alte vertuti cetățenești abia poti dă, dupa ce cauti cu multa truda. Cum să merge deci pe la noi lucrurile in cursul loru naturale?

In capul comitatului avem unu armeanu renegatu, contrariu apriugii Romanilor peste totu — nu numai celoru beneseritatori, ci chiar si celoru ce sortea să dorești stabilitatea și au facutu instrumente orbe in manele contrarilor nostri, sacrificandu-li cestora interesele Romaniei pentru căte unu osu de rosu.

In fruntea orasului ni stă unu primariu — ce singuru se numesc **consulul**! — omu neacalificat intru nemicu pentru acestu postu, afara de atribute ca „egoistă“, „falosu“, „carisius“, „adictu orbu alu nepretonilor noștri,“ de unde apoi sub elu se latiese foră infrenare disordinea si nemoralea si se punu necontentu pedece la mantarea intereselor noastre bisericescă, scolarie si peste totu naționali, căci pentru atare portare scie pota că va să mai capete cruciulice!

Acēstă a doi trători si au apoi instrumentele loru, prin cari amarescu dilele biețului loru, prin cari amarescu dilele biețului loru. Cum să ne potem ferici apoi cu atare stare a lucrurilor, ce ni prepară pe vedute prepaștă? — Numai in cei puciuni, dar buni si peste totu in poporul nestricatul mai avem speranta, că ne vor scăpa de reu; căci acēstă folosescu ocaziuni a dă celorori rei să intielegă că ne ducu pe cararea puriri, si prin desaprobația pasiloru celoru roi la tota ocazie — tiemur că-si vor veni in ori si cei stricati si se vor intorce pe calea adeverului mai nainte de a fi pré tardiu.

O atare ocazie se folosi de cirendu.

Era adeca să mancăm rusine cu biserica nostra catedrale, căci de multu era să-i cadiasă crucea. Bravulu epitropu, I. Petia, colindă multu tempu pe la cavalerulu Br. pri-mariul orasului, omu ce se dice romanu si ortodoxu, rogandu-lu si medilucesca spesele necesare pentru reparare, fiindu că biserica nu dispune de capitalu. Totu lamentările si năsuțintele inse fură mazere aruncata in parete, căci nu pentru inaintarea intereselor romane capătu consululu (!) Br. stele pe peptu. De aci apoi zelosulu epitropu fu silitul a adunăsumă a necessaria prin colecte si contribuire din elu seu. Astu-feliu se fini lucrul, dar poporul se machini forte asupra portării dui primariu. Machinirea poporului inse trece in inversiune, candu primariulu nu voi să procure nici sumă de 120 fl. pentru auritulu crucei, ceea ce nu se mai poate prin colecte. Si cu atâtua eră mai indreptatita inversiunea poporului, cu cătu că dlu primariu promise la alegere, căci chiar si salariulu seu lu-va folosi numai pentru scopuri filantropice, precandu elu face orasului sociotii căte de 60 - 80 fl. pentru ospetarea comitelui supremu si apoi căte de 10 fl. pentru că ni aduce eu carulu seu pe comitele Gioca dela Teregova, etc., etc., è despre impleenia promisiunii sale n'am auditu la nici unu casu. Destul cu astă suma de 120 fl. trebuște o acoperire pre bunul nostru epupu, I. Popasu. Si asiā cu greu am potutu să ne vedem cu biserica catredrale reparata in astă privinta.

Veni inse apoi diu'a inaltării crucii pe turnu, Astă dlu diu'a resplătii. Lume de omeni se adună la astă solenitate, si ntre ei si cavaler

spuse că marele și de Români neuitatul archiepiscop și metropolit Andrei fătu celu se multă a lăuată pentru latirea ideiei de întruniri literare, precum apoi și că Ilust. Episcopul nostru I. Popasu mediloți infinitarea atarorii întrunirii noastră — enumerată și folosese ce tragu învestitorii din atari întruniri. Dupa acestea dlu M. făcă istoricului sîst mulți me-trici, i areță avantajele și dede spălciunile necesare la întregu sistemulu.

Investitorii presenti ascultara tote cu deplina atenție și interesare. Avem dară de a multiam dlu protopopu, carele nu crută ostendă si spese, ci participă la tōte siedintele indemnandu pe învestitorii, să se străduiesca și castigă deplina cunoștinția despre măsurile metrică, pentru de a potă dă poporului nostru lămuriile și învestițiurele de lipsă si în estu modu a-lu foră de speculații insinuatori.

Asemenea detorim multiamita din anima dlu comis. carele si-dede tota nisuntă și explică forte chiar și precisu măsurile metrică, si carele in cuvintul seu de despartire, in termini forte calduri, puse învestitorilor la anima, să se ferescă a fi nepasatori, ci să lucreze cu sergintia intru naintarea intereselor poporului nostru.

Nu potem a nu aminti, că in onoreea d-lui com. s'a datu si o măsa, la carea s'a loastat pentru pră bunul nostru Eppu Ioanu Popasu, pentru districtualul directoru scol. si pentru toti promovatorii culturii nostre naționale, dimpreuna și pentru întregu corpul învestitorilor. De aici ne despartirău fratiesce intre stringeri de mana, ducendu cu noi suveniri duple, caci d-lu com. in orele de distractiune a-si bunetea și ne deprimă si in cantece naționale, pentru ce de asemenea primește multiamita nostra.

Mai multi învestitori.

Protocolul

adunării generali a reuniunei învestitorilor gr. or. romani din tractul Lipova, tienuta la 25 si 26 septembrie s. v. 1874 in Lipova, fiindu presenti:

Ven. Martini si Ionichiu Nestor, vice presedinti, I. Tuducescu, Const. Cretiun, Georg. Puticiu sen., Toma Munteanu, I. Mihailoviciu, St. Onu, Mass. Balanu, I. Balanu, Ad. Inisicu, Avr. Cörb'a, Moise Angelu, Ios. Suci, I. Frantiu, I. Lupulescu, Tritonu Cornea, Toma Giur'a, Petru Filiu, Trai. Codreanu, Moise Avramescu, Vas. Misi, Geor. Cioș'a, Ios. Murs'a, Geor. Puticiu jun., Geor. Nengu, G. Bocu, Virg. Gruescu, Teod. Stancu si Notariul Dariu Puticiu; și dintre șepeti Pantel Fogarasiu, Nic. Avramu si Titus Popescu.

1. Dupa ce s'au intrat tu toti membrii presenti in locul devenirea indatenata si după cantarea „Imperiale cerescu,” Vice-presid. V. Martini — descriindu prin o cuventare patrundătoare neajunsul culturii la poporului nostru — apelându in primă linie la învestitorii populari, imbarbatandu-ii la activitatea conștientă si resolută si eu acătă dechira siedintă a de deschisă.

2. Urmandu raportul despre activitatea comitetului, — adunarea luia spre sci-ntia.

3. Docinte Avr. Cörba interpelă comitetul pentru ce n'a asecuratu prin intabulară obligatiunile fondului reuniunii. — I. Tuducescu s'usa comitetul, după ce insasi adunarea generală are să se ingrijescă de manipularea fondului seu; apoi propune ca capitalul să se depuna in cassă de pastrare.

Acătă p opunere se primește de adun. generală.

4. Fiindu la ordinea diley reportul comitetului despre starea fondului reuniunii, cassariul Constit. Cretiun lucește si dă adunării generali deslușiri.

Adunarea primește reportul.

5. Totu de cassariul Constit. Cretiun se areta adunării generali, că contribuirile unor membri ordinari si ofertele a trei membri fundatori sunt neincassabili, deci propune apoi adunării ca pentru usurarea portării ratificuinilor — acelea să se stergă.

Adunarea după o desbatere serioză decide că: membrilor ordinari si anume: Geor. Mihutiu, fost docinte in Petrisiu, Sim. Ernescu in Usușeu, Dem. Tomescu in Sistarevetiu si Ales. Caldarasius in Grosi, toti repozati, competență restante să li se sterge; și dă membrilor fundatori si anume: Mass. Nicolaeșcu, Nic. Lungu din Lipova si Ales. Munteanu, fost notariu in Gura-Sadă in Transilvania pe langa returnarea diplomelor, să li se comunice incotarea de a fi membri.

6. S'a scontratua cassă reuniunii in anteia intregei adunări generali, si afandu-se in ordine.

Cassariului s'a datu absolutoriu.

7. I. Tuducescu si I. Nestor facu propunerea ca să se scote banii cei neasecurati dela debitorii reuniunii si să se inlocă in cassă de pastrare; și dă toti membrii ordinari parale adunarea gen. viitorie să se incasăde tasă, ca să se reguleze societatea reuniunii.

Adunarea generală primește propunere, si totu-odata se dispune ca pre adun. gen. viitorie toti membrii ordinari să-si refușeze tota restantă detorie la fondul ca atari.

8. I. Tuducescu anunță adunării gen. că cantaretul „Lugosianu” la provocarea învestitorilor din locu, s'a rezolvat in soră acesei dile a dă o reprezentare in folosul fondului reunii.

Adunarea cu bucuria primește acătă scire imbucătoră.

9. Fiindu tempulu inaintat, siedintă a redicată, avandu a se incepe siedintă a II. la 3 ore după amediadi.

Siedintă a II.

Intrindu-se membrii reuniunii, vicepresedintele V. Martini redeschide siedintă. Urmandu prelectiunile practice din Fizica, de Mircea Andreescu, dar absentandu densulu dela acătă adunare, s'a procesu la execuția urmatorilor puncte din programa.

10. Urma „propunerile practice cu elevii din scriptologie,” de Dariu Puticiu, care areta cum să se procedă en elevii asi, ca ei foră ostenă si grentare să poată învesti și cuprinde asioru cele arătate.

Acătă propunere practice s'a primitu de intrăgă a adunare cu placere.

Aci inse Ionu Tuducescu si-dă parerea că, pentru ca învestitorii să poată propune studiile tōte regulat, este forte de lipsă ca să se recerce Venerab. Senatul scolaru spre a ordina org. scolare, ca inceperea sălei să fie in lună lui octombrie, și asi ca toti prinții oblegati a ambla la scola să nu mai ramane pe acasă, precum apoi să nu se primește de felii elevi mai multe de 6 ani.

Acătă propunere se primește.

11. Urmara „propunerile practice din gramatica,” de Const. Cretiun, d spre limba, vorbire, ceteri, scriere, legarea cuvintelor, a construcțiunilor și a.

Adunarea a fost pre deplinu multiamita cu aceste propunerile.

12. Ioan Tulucescu recomanda adun. gen. Legindariu lui Stefanu Popu din Bla-siu, ca carte de ceteri pentru a II. si III. clase.

Adunarea primește recomandarea.

Fiindu tempulu inaintat siedintă se radica, dar cei presenti cu totii ponesc confi-pogramai — la locul destinat, spre a vedea propunerile practice din gimnastică, — cu elevii, de I. Tuducescu. În siedintă a III. se va deschide in diu'a urmată la 26 sept. la 8 ore a.m.

13. Fiindu elevii dlu învestitoriu Tuducescu bine deprinsi in gimnastică, prin productiunile loru aproape de o ora au multiamita forte pre toti învestitorii presenti.

Siedintă a III.

Adunandu-se toti membrii in localitatea indatenata, presedintele dechira siedintă de deschisa.

14. Findu la ordinea diley, conforme programei, securiune la „albinari” Dlu George Cojocariu, Tuducescu la cuvintul să arendu, că fiindu tomna nu se poate vedea cova folositoru, si de aci pentru ca să se economisde cu tempulu, propune să nu se facă securiunea la albinaria, ci să se continue execuțarea celorlalte puncte din programma, pentru ca asi să nu se mai tiana siedintă și mane, ci să se tiana cea de mană încă studiu după amediadi.

Adunarea considerandu argumentele aduse, primește unanimu propunerea dlu Tuducescu.

15. Urmara in ordinea programei propunerile practice, cu elevi, din Geografie, fizica si economia de I. Tuducescu, arendu-se in ele cătu folosesc in propunere imprejurarea că învestitorul ocupă unele clăsi cu scriere si studiare, pana ce propune ne altoră, precum si că cu cătu este mai mare liniștea in scola prin ocuparea tuturor clăsilor.

Acătă propunere practice și multiamita pe deplinu intrăgă adunare.

16. Învestitorul din Belotintiu, St. Onu, prezinta una planu de învestiamente formata pentru scările noastre pre cei trei ani d'ant ai, recomandandu-lu adunări.

Adunarea generale nu discute in meritu acestu planu, caci e te in firmă convinere că Venerab. Senatul scol. va binevoi a se ingriji cătu de curendu de asemenea planu, conformu §-lui 27 din organizarea provisoria.

17. Georgiu Puticiu findu stremutat din tractul acestu si-dă demisiunea de membru alu comitetului a acestei reuniuni.

Adunarea ia actu si in locu-i alege pre Georgiu Bocu.

18. Tuducescu, G. Puticiu si C. Cretiun propune ca pe viitorul fondul reuniunii să se solvăsca fie care membru ordinari o tassa anuale de 40 cr. — caci și asi pe viitorul se va solvi la fondul de pensiune diecesena 2%.

Adunarea decide ca fie care membru ordinari pe viitorul, la tōta adunarea generală de toamna, se solvăsca o tassa numai de 40 cr. nuoi.

19. Tuducescu propune modificari in statutele Reuniunii. Astă §. 9. să se indrepte că toti învestitorii ca membri ordinari ai acestei reuniuni au a se intrati la adunarea generală numai odata in anu adeca in sept; la §. 14 in privintă contribuirei de tasse conf. decisului dela astă adunare de sub pct. 18, ca adeca in locu de 2% să se solvăsca cu ocasiunea fiecarei adunări generali 40 cr. nuoi pentru cătă se elimine cu totalu din statută.

Adunarea primește tōte aceste modificări propose.

20. Tuducescu incunoscintiea că dlu Greg. Marienescu, cler, abs. si propriu in locu, donedia prin dsa pentru fondul Reuniunii 20 bucată de „calendare” si 20 de „notiuni cosmografice,” edate de Silvanu Munteanu, profesor in București.

Reuniunea cu multiamita primește aceasta donatiune si fissedea pretiul vindicării unui exemplari à 5 cr. v. a. concrediendu venirea loru cassariului care va avea la prossimă adun. generală a reportă; și dlu donatoriu Greg. Marienescu întreagă adun. generală i votădă multiunita protocolara.

21. Trifonu Cornea propone că învestitorilor, cari n'a participat la siedintele acestei adunări generali, Reuniunea să li impuna pentru fondu cătă o tassa de 5 fl. v. a.

Adunarea primește.

22. Dariu Puticiu recomanda adun. generali, manualul de socota, edat de Mircea Andreescu si totu odata deschide col'a de prenumeratii pentru dnu învestitorii carii doresc u a-lu ave.

Adunarea ia spre sci-ntia.

23. Dlu artisstu Lugosianu ca venitii a producției d n séră a trecuta oferă la adunarei generali 3 fl. v. a.

Adunarea cu bucuria primește si votădă a i dă diploma de membru ajutatoriu.

24. Urmădă alegorea presedintelui reuniunii.

Pentru consultare in privintă a alegondului presedinte, Dariu Puticiu propune a se suspinde siedintă a pe 10 minute, cea ce se si primește.

Dupa espirarea celor 10 minute, se redeschide siedintă si se procede la alegerea nouului presedinte prin votare nominală, fiindu candidatii Ven. Martini si I. Tuducescu, locul presidiale lu-ocupă Ioanichiu Nestor.

Au votat pentru Veniaminu Martini: Ioanichiu Nestor, Georg. Negu, Trif. Cornea, Moise Avramescu, Geor. Puticiu, Ios. Murs'a, Dariu Puticiu, Tom'a Munteanu, I. Frantiu, St. Onu, Tr. Codreanu, Titus Popescu, Moise Angelu, Geor. Cioș'a, Vas. Misi si Ios. Suciu, de toti 16 insi; pentru Ioanu Tuducescu: Ioanu Adamu, Avr. Corba, Carabasiu, Mar. Balanu, Teod. Stancu, Geor. Bocu, I. Filiu, I. Balanu, Teod. Gruescu, si Filipu Dumitru; de toti 10 ouși; și cei 6 ai membrilor s'a abtinetutu dela votare. Astfelui s'a constatat că V. Martini intru ma'oritate de voturi si se prămă de Presedinte al Reuniunii.

25. Depunendu-si Dariu Puticiu mandatul de notariu alu Reuniunii — Adunarea au alesu cu unanimitate pre Av. Corba din Dorgosiu; dar ne voindu dsa de felii a primi, s'a alesu de atre St. Onu din Belotintiu.

26. Resignandu Geor. Puticiu de controlo alu reuniunii — S'a alesu in locu-i Mois Avramescu din Căvesdia.

27. In locul alesului notariu St. Onu s'a alesu de membru alu Comitetului — Mass. Balanu din Valea-mare.

28. Dlu presie inte propune alegerea de vice presedinte antai si alu duoilea.

Adunarea primește si alege de vicepresedinte I. pre Dlu Ioanichiu Nestor din Batta, ér de alu II. vice presedinte pre dlu St. Carabasiu din Cellă.

29. Intre membrii ordinari s'a insinuatu ca membru nou Adamu Inisicu din Grosi.

Adunarea primește, si dispune a-i se dă diplomă de atare.

30. Dlu presedinte face cunoștu re-petită cerere a învestitorului Ioanu Lupulescu din Capriora, pentru de a-i acordă din fondul reuniunii una imprumută de 20 fl. v.a.

Aduaarea generale ii acordădă sunu'a ceruta cu condiție de a o rezolvă in terminu de 3 luni pe langa garantia loru 2 giranti, carii suntu: Filipu Dumitru din Bacamedie si Masimiu Balanu din Valea-mare,

31. Se decide ca processul verbale alu siedintelor dela acăstă adunare generală se publice in foia „Albina.”

Dupa acestea, pentru linis ira spirite loru cam incordate, Dlu presedinte dechira siedintele adunării generali de in-heiate.

Stefanu Onu mp. notariul reun. Veniaminu Martini mp. presid. ntele reuniunii.

Varietati.

* (Conosciințe politice si statistică in diaristică Austro-Ungariei si chiar la noi romani!) Mai de unadi aduseram si noi scirea că in unele părți ale țării ungurești se dechira de ne executabile ordinatiunile ministrului pentru limbă magiară prin comună, — din cauza cătu de tenuiuri intrege nu se află omeni cari să scrie limbă magiară. Noi din adinsu am trecutu cu vederea a spune, că unele foi ungurești si neamăesci numira ca atare tenuiuri omittatul Sirmiuilui, „Szerém,” „Syrmen;” pentru că năo nu ni pasa de prostia strainilor. Astădă insa, candu vedem pre o foia romana, si inca pre un'a, care pentru vecinăta ei se crede indreptatita a se tene de cea mai bine cunoșterea de lucruri, nu potem a nu reflectă, că — „Sirmiuil” său „comitatul Sirmiei,” nu are d'a face nemică cu limbă magiară, caci apartine Croației si — formădă propriamente Slavonia, cu limbă oficială a poporului, adca ea serbo-eroata. Er istoria ei remonstratiunea suprelui comite in contra ordenatiunii mi-

nistrului Tisza — trebuie să fie din comitatul Severinului, pre care magiarii numindu-lu „Szirény,” stupidii loru diaristi aens-aensi la confunda cu „Szerém” — Sirmiu; de unde apoi scriblerii nemăesci, totu atâtă de priceputi in lucru, lu-facu — „Syrmen;” Comitatul, in locu de „Severin.” Noi insa totu cear-o scimă despre neessecutabila litatoa acelei ordonatiuni in parte Caransebesului, adeca in comitatul Severinului, scimă si despre celelalte părți ale fostei granitie militari si de acea am amintit acese părți. —

= (Unu incidente forte picante dintr-o scandală publică, ce prorupsă de curenții de la taberă guvernamentală din Caransebeș.) Mercurea trecuta aparăt intr-o fătu neamăescă din Temesiora unu articolu încarcăt de intemplantă scandalose din sferele oficiale si oficiose ale municipalității de Caransebe

5 fl; pe 1/2 de anu cu 2 fl. 60. Dar pe langa „Predicatoriu” — care in anul trecut a avut si o „foitie,” — estu-tempu se incepe prin aceeasi redactiune publicarea „Cartilor satenului romanu;” caci ori catu ne vomu incorda, dico respectiv a redactiune, nu vomu pot redica Natiunea, pana ce uu vomu desupta si luminu poporul, care e anima si suflul natiunei.

De acestu adeveru fiendu patrunsi, neam u otarita a da la lumina: „Cartile Sate-nului romanu.”

Acestea carti voru cuprinde:

a) Cunoscintie din ramii de economia, cum e: plugaritulu, gradinaritulu, vinieritulu, albinaritulu s. a.

b) Iistorioare frumose, din trecutulu poporului romanu, precum si a strabuuielor lui;

c) istorioare si novele morale, de investitura si de petrecere;

d) cunoosciintie de drepturile si detorintiole care fiesce-care cetatianu alu patriei, si investitura oum trebue celea folosito si cesta implinite;

e) possese vechi si nove, mai cu sema de

acelea, cari atingu mai de aproape poporul nostru si imprejururile, in cari elu a traitu si traesce;

f) descrierea desclinitelor bole ce ajungu pre omu, animale si plante, si aratarea leacurilor de casa seu si de apoteca, prin cari acelele se potu vindecă;

g) anecdote, proverbie, cuvinte intelepte — atatu pentru petrecere, catu si pentru investitura;

h) pre invelitoria se va insomna: rava-siul intemplantelor din lumea mare.

In fie-caru luna va esfi catu o carte de o colu seu mai mare si se va tramite la 1/3 a lunei fiesce-carui prenumerante, care va fi tramsu inainte pretiulu de prenumeratiune: pentru 12 carti (anulu intr-ugu,) 2 fl. v. a. (5 lei noi) pentru 6 carti, (ianuariu—iuniu) 1 fl. v. a. (3 lei noi,) pentru 1 carte 20 cr. v. a. (60 bani.)

„Predicat. si Cartile sate-nului romanu” se potu prenumera si impreuna cu pretiulu scadiu: 6 fl. pe anu, 3 fl. pe diumatate de anu.

Resultatele operatiunilor

Institutului de creditu si de economii „ALBINA” in Sabiuu, in trimestrul alu III. dela 1. iuliu pana in 30 septembrie 1875.

I. Reuniuni de creditu:

Cu finea lui iuniu a. c. se astara in legatur'a Reuniunilor de creditu	fl. 88,976.52
1869 In recursulu patrariului alu III. repasira	" 5,808.25
98 partecipanti si din imprumute se replatira	"
Reman deci cu 30 septembrie a. c.	" 83,168.27
1771 partecipanti, cu una creditu preste totu de	" 40,562.50
Fondul de garantia alu Reuniunilor consta din sum'a de	"

II. Depunerri pentru fructificare:

Starea depunerilor cu finea lui iuniu a. c. era de	fl. 172,578.09
In recursulu patrariului alu III. s'au depus	" 94,067.76
Astu-modu starea totala in acestu patrariu a fostu de	" 266,645.85
In recursulu patrariului se ridicara	" 25,392.44
Starea loru cu finea lui septembrie	" 241,293.41

III. Operatiuni de escomptu:

Starea portofoliului de schimburi cu finea lui iuniu a. c. a fostu de	fl. 383,493.75
In recursulu patrariului alu III. se mai escomptara	" 369,828.44
bucati, in sum'a de	"
Prin urmare starea totala a portofoliului in patrariul alu III. fù de	" 753,322.19
bucati schimburi in valore de	"
In recursulu patrariului se rescomperara si reescomptara	" 357,782.33
bucati schimburi, in sum'a de	"
Astu modu resulta cu 30 septembrie starea portofoliului de	" 425,579.86
bucati schimburi, in sum'a de	"

IV. Operatiuni de lombardu:

Starea imprumutelor de lombardu a fost cu finea lui iuniu de	fl. 3,630.—
In recursulu patrariului alu III. se mai accordara	" 2.700.—
imprumuturi, in sum'a de	"
Astu modu starea totala in patrariul acestu fù de	" 31,911.81
imprumuturi, in sum'a de	" 48.87
Se replatira in recursulu patrariului din imprumuturi	"
Prin urmare starea loru cu 30 septembrie è de	" 31,862.94
imprumuturi, in sum'a de	"

Revermentulu cassei in cele 3 lune fù preste totu de

Statulu generalu cu 30 septembrie 1875:

I. In numerariu	fl. 29,666.23
II. " oblegatiuni dela partecipanti	" 83,168.27
III. Portfoiliu de schimburi	" 425,579.86
IV. Lombardu	" 3,894.—
V. In oblegatiuni ipotecari	" 31,962.94
VI. " chârtchie de valore	" 16,547.75
VII. Moneta	" 103.88
	fl. 590,527.93

Sibiu, 30 septembrie 1875.

Directiunea institutului.

Ratiociniulu

comitetului arangiatoriu a balului rom. din Vien'a, ce s'a tienetu in 27 fauru st. n. a. c.

— Urmare si fine. —

III. Colecta pre Stimatei Domne patrone: Elena de Marenzeller nascuta Bibescu: Dlu maj. de Marenzeller cu pre stimabilu sa familia, si Dlu Lud. de Hardor, catu 50; D. de Bibescu, 15; Colon. de Soyka cu fiicu 12; de Plaigno cu consort'a 12; Esc. Sa maresialu locot. Br Schwarz 10; Domn'a de Absolon cu domnisiore 9; Herman de Löhner, Alfred Fr. und, locot. sup. de Wurteneg, Esc. Sa Br. Robert Hein, Colon. si camerar. Dlu de Erös, Excelentia Sa Br. Schlosser, Dr. Alf. de Marenzeller catu 6; Domn'a de Erös 4 fl. v. a.

IV. Contribuiri particulari dela dnii: N. Dumba, banc. si Dlu Costaforu, agentu diplom. alu Romaniei, catu 50; Esc. S'a amb. Russiei de Novikoff, Florescu secretariu la diplom. Romaniei, catu 25; B. G. Popovits & fam. 30; Chilaiditi Stavro, 25; Athanasi Baitsch, Alt. Sa Princip. Ipsilanti, Many propriet. mare, Zubitsch agentu diplom. a Serbiei, Emin. Sa Archiprete Rasevsky, Esc. Sa Br. Mustatia catu 20; Caval. de Marx presied. politiei din Austria, Esc. Sa mares. locot. pens. Chizzola & fam., Michaila Dumba banc. catu 15, Agelastu Hercules, caval. de Hurmusachi deput. la sen. imper. Zehanni Pierre direct. fabr. Steitach Perre secret. la agent. diplom. a Serbiei, Casotti, Dr. Tomasicicu, deput. la sen.

imper. Prof. Hecke, Caval. Schwabe de Waisenfreund, Cav. Ioane de Tatarzi, Domn'a Chiriacu Gagyi-Risto, Col. Vladimiro de Molostowoff. H. Eronimus Alessani, presied. c. r. Antoniu Kochanovsky, deput. la sen. imp., Esc. sa Br. Nopcea, Dr. med. Linhardt catu 10; Fr. Brandner propriat., C. Smetana & cons. Dlu si dnu de Margosianu comec., Dn'a si domnisiore de Komarschinska, Dlu si domn'u N. S. Kowaczew comec. catu 9; D. Seberiny Emma si Camille, Theodor Weisse, Petrocochino Giovan', Mme de Costin., Dr. Brezina adv. Tatarzi supraten., Aule, Schäffer, Esc. Sa Dr. Emiliu br. de Hippestahl, Cap. Engländer, Ernst Kuh, Dr. med. a Popoviciu, Supralocot. Lupulu, de la Plaine, W. A. Talbot, Esc. Sa Ernst de Wurmbrandt, Bachmeyer, Colon. Nauendorfer, catu 6; Leonidas Pasquali, de Wurm, Col. Roskovsky Colon. Pasch, catu 5; Hugo Schindler, Ioanu Radu, Ioanu Dobroviciu, Wenk Miroslaus, Barasterescu catu 3; Constantin Popu 2; Zehanni 6; Renoi deputatu in sen. imp 5; Br. Odkolek, 6; baronesce Odkolek 9; Gerges de Metaxa 6 fl. v. a.

Recapitulatione generale: A) Percep-tiune: din Bucovina 115 fl.; — din Romani'a 9 fl. 60 fre., 40 fl.; — din Transilvania 341 fl. 40 cr.; — din Ungaria 17 fl.; — din Vien'a 1460 fl. 40 cr.; sum'a totala deci: 9 fl. 60 fre., 1973 fl. 80 cr. B) Erogatiuni, conform chitantiloru vidimate de presied. & control. 1173 fl. 75 cr. C) Venitu curat u deci: 9 fl. 60 fre. 800 fl. 5 cr.

In fine ni permitemu a observa urmatoarele:

Caus'a amenarii publicatiunei acestui ratiociniu este intardinra cu tramitera listelor din provincia, asta catu trebuie se crede, demu, ca nici acum n'am putut presentá multu onoratului Publicu socotelele finali ale acestui balu.

Déca voru mai incurge oferte maran-mose, ceea ce speram, acele inca se voru publica cevasi mai tardi, d'impreuna cu rezulta-tula finale; si pentru ca acesta se pota face catu mai curendu, ne permitemu o roga pre domnii colectanti inca odata, se binevoiesca a grabi cu tramitera listelor respective.

Viena, in 29 iuniu 1875.

Presedintele: Dr. med. Ioanu Hosanu mp. — cassiarul: Octaviu Blasianu mp. st. med.; — controlorul: Nicanor Macovei mp. stud. jur. — Comisiunea revedetor a: Dr. med. Steria Ciureu, mp. Drd. jur. Pamfilu Danu, Drd. med. Stichi mp.

Toraculu-micu via Bega-St. György, pana in 14 oct. a. c. st. v. in care dia se va tiené ale-gerea. Comitetulu parochialu, in co'tielegere cu dlu Protop. V. Sierbanu.

2-3

Pentru ocuparea postului de invetitorie la scol'a comunale de fote in Orsova se scrie concursu pana la finea lui novembrie a. c. cu salariul anuale de 400 fl. v. a. si 120 fl. v. a. bani de cortel.

Dela respectiv a se pretinde, ca pe langa cunoscere bine a limbii romane, se cunosceti si pe cea germana, avandu testimonie de calificatiune a-le inainta la primaria locale.

Orsova, in 5 octombrie 1875. 2-3

Stefanu Luanovits, mp. primariu.

Pentru vacantea statiunea invetitorieasca din comun'a Pojoga, inspectoratul Birchisului, se scrie concursu, cu terminulu de alegere pe 13 octombrie 1875. s. v.

Emolumintele sunt: 319 fl. v. a.; apoi pentru pausialu scripturisticu, dupa cum se va arata si tibiuntia; diurne pentru conferintele invetitoriesci 2 fl. v. a. la di, si trasura libera: 18.9648 metri de lemne din cari se va incaldu si scol'a; 1200 or. gradina intravilană si cartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, sunt avisati, a se prezenta in d'u'a de alegere in persona la facia locului, se recursele instruite in intielesul statutului organicu a-le substerne inspectorului cercual de scole per Kápolnás in Bacamezeu.

Pojoga, 25 augustu 1875 v. — Comitetulu parochialu, in contielegere cu Laurentiu Barzu mp. inspectoru cercual de scole.

S se deschide concursu la postul de adjuncu invetitoriescu, langa veteranulu invetitoriu Ioane Mihailovicu, din opidulu Birchisie, pana la 26 octombrie 1875. Comitetulu parochialu, in co'tielegere cu Laurentiu Barzu mp. inspectoru cercual de scole.

Doritorii de a ocupá acésta statiune inven-tioriesca se indatoréda a si tramite recusele instruite in sensulu statutului organicu catra comitetul parochialu, la manele d-lui Inspectoru scolare cercualu Georgiu Petroviciu in Badintz prin Kisztetò si a se prezenta in vre-o duminica seu serbatore, spre a si a dea dezeritatea in cantu si tipicu.

Gruinu 23 septembrie v. 1875.

Comitetulu parochialu, in co'tielegere cu dlu inspectore scolare cercuale.

Pentru implinirea postului invetitoriescu din comun'a Gy. Rohani se scrie concursu. Emolumintele sunt: 40 fl. a., 12 chibile bucate, 1/2 grâu, 1/2 curcurudiu, 6 stangeni de lemne; 2 mesure de fasole; 6 1/2 holde pamantul aratoriu de clasa prima; venite cantorale; si cortelul liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt avisati a si tramite recusele loro Inspectorului cercualu Iosifu Pintia p. Holod in Gyanta-széplak pana in dnu de 5 octombrie v. candu se va tiené si alegerea. — Gy. Rohani, la 12 septembrie st. v. 1875. Comitetulu parochialu, cu invoieira mea: Iosifu Pintia mp. inspectoru cercualu.

Emolumintele legate de acésta parochia sunt: Cortelul liberu, 22 jugere de pamant aratoriu, birulu si stolele indatinate dela 140 de case.

Voitorii de a ocupá acésta parochia sunt provocati, ca rugările loru bine instruite, pana in 5 octombrie st.